

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо порядку оприлюднення інформації розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів та суб'єктами господарювання державної і комунальної власності про використання коштів, отриманих ними від їхньої господарської діяльності, відповідно до Закону України «Про відкритість використання публічних коштів»

11.02.2015 р. було прийнято Закону України «Про відкритість використання публічних коштів» (далі – Закон). Цей Закон визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів розпорядниками та одержувачами коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єктами господарювання державної і комунальної власності, фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 1 Закону публічні кошти - кошти державного бюджету, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, кошти Національного банку України, державних банків, державних цільових фондів, Пенсійного фонду України (далі - Пенсійний фонд), фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також кошти суб'єктів господарювання державної і комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності.

Із визначення публічних коштів вбачається, що до таких коштів належать не лише кошти державного та місцевих бюджетів, кошти державних органів, фондів та установ, а і отримані від здійснення господарської діяльності кошти суб'єктами господарювання державної і комунальної власності.

Так, Законом визначено перелік суб'єктів, на яких поширюються вимоги цього Закону, зокрема: розпорядники та одержувачі коштів державного і місцевих бюджетів, суб'єкти господарювання державної і комунальної власності.

Відповідно до пункту 38 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України одержувач бюджетних коштів - суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету.

Відповідно до пункту 47 частини першої статті 2 Бюджетного кодексу України розпорядник бюджетних коштів - бюджетна установа в особі її керівника, уповноважена на отримання бюджетних асигнувань, взяття бюджетних зобов'язань, довгострокових зобов'язань за енергосервісом та здійснення витрат бюджету.

Крім того, пунктом 3 частини першої статті 1 Закону передбачено визначення суб'єктів господарювання державної і комунальної власності у розумінні цього Закону.

Із аналізу вказаного положення вбачається, що суб'єкти господарювання державної і комунальної власності (далі – підприємства) у розумінні цього Закону поділяються на такі групи:

- 1) підприємства, утворені в установленому порядку органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим чи органами місцевого самоврядування та уповноважені на отримання державних коштів, взяття за ними зобов'язань і здійснення платежів, у тому числі державні, казенні, комунальні підприємства;
- 2) господарські товариства, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, їхні дочірні підприємства;

- 3) підприємства, господарські товариства, у статутному капіталі яких 50 і більше відсотків належить державним, у тому числі казенним, комунальним підприємствам та господарським товариствам, у статутному капіталі яких державна або комунальна частка акцій (часток, паїв) перевищує 50 відсотків, об'єднання таких підприємств.

Слід звернути увагу на обсяг інформації, який готується та оприлюднюється розпорядниками та одержувачами коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим і місцевих бюджетів, підприємствами відповідно до вимог Закону.

Так, у разі використання коштів Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим та місцевих бюджетів оприлюднюється:

- розпорядник (одержувач) бюджетних коштів (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника);
- головний розпорядник бюджетних коштів (найменування, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника);
- обсяги бюджетних призначень та/або бюджетних асигнувань на відповідний бюджетний період - всього та в розрізі бюджетних програм; обсяги проведених видатків бюджету та наданих кредитів з бюджету за звітний період - всього та в розрізі бюджетних програм (при цьому зазначаються також види та обсяги відповідних надходжень щодо коштів спеціального фонду бюджету);
- інформація про укладені за звітний період договори (предмет договору, виконавець (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження), вартість договору, ціна за одиницю (за наявності), кількість закупленого товару, робіт та/або послуг, проведена процедура закупівлі або обґрунтування її відсутності з посиланням на закон, обсяг платежів за договором у звітному періоді, строк дії договору);
- інформація про стан виконання договорів, укладених у попередні звітні періоди, з усіма додатками, які є їх невід'ємною частиною (предмет договору, виконавець (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника), вартість договору, ціна за одиницю (за наявності), процедура закупівлі або обґрунтування її відсутності з посиланням на закон, обсяг платежів за договором у звітному періоді, наявність або відсутність претензій і штрафних санкцій, що виникли в результаті виконання договору, акти виконання договору (акти наданих послуг, приймання-передачі, виконаних робіт) за наявності);
- кількість службових відряджень, у тому числі із зазначенням кількості закордонних відряджень, загальний обсяг витрат на службові відрядження, у тому числі із зазначенням обсягу витрат на закордонні відрядження.

Інформація, зазначена вище, оприлюднюється щоквартально, не пізніше як за 35 днів після закінчення звітного кварталу, та зберігається в режимі вільного доступу протягом трьох років з дня оприлюднення.

У разі використання коштів підприємств, отриманих ними від їхньої господарської діяльності, оприлюднюється:

- підприємство (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника); орган управління

майном підприємства (найменування, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника);

- обсяг платежів за договорами за звітний період - у розрізі товарів, робіт і послуг. Необхідно звернути увагу, що оприлюднення інформації за цим пунктом не залежить від вартості договору;
- відомості про договори, укладені за звітний період, загальна вартість яких перевищує 1 мільйон гривень (предмет договору, виконавець (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника), вартість договору, ціна за одиницю (за наявності), строк дії договору);
- відомості про стан виконання договорів, укладених за попередні звітні періоди, які продовжують виконуватися, загальна вартість яких перевищує 1 мільйон гривень (предмет договору, виконавець (найменування, ідентифікаційний код юридичної особи, місцезнаходження, прізвище, ім'я та по батькові керівника), вартість договору, ціна за одиницю (за наявності), обсяг платежів за договором у звітному періоді, наявність або відсутність претензій і штрафних санкцій, що виникли в результаті виконання договору, акти виконання договору (акти наданих послуг, приймання-передачі, виконаних робіт) за наявності).

Інформація, зазначена вище, оприлюднюється щорічно, не пізніше 31 січня року, наступного за звітним роком, та зберігається в режимі вільного доступу протягом трьох років з дня оприлюднення.

Звертаємо увагу, що відомості, які оприлюднюються згідно з цим Законом, повинні бути повними, правдивими, точними та реально відображати фактичні дані станом на відповідну дату або за відповідний період часу.

Відповідальність за недостовірність і неповноту інформації, оприлюдненої згідно з цим Законом, несуть керівники розпорядників, одержувачів коштів державного і місцевих бюджетів та підприємств (частина друга статті 2 Закону).

При цьому, за неопрілюднення інформації, обов'язкове оприлюднення якої передбачено Законом України «Про відкритість використання публічних коштів», статтею 212-3 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) передбачено **адміністративну відповідальність**.

Відповідно до пункту 8-1 частини першої статті 255 КУпАП уповноважені особи Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини або представники Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини складають протоколи про адміністративні правопорушення, зокрема, за статтею 212-3 КУпАП.

У разі необхідності отримання відповідної консультації з приводу застосування Закону пропонуємо звертатись до спеціалістів Управління з питань дотримання права на інформацію та представництва в Конституційному Суді України Секретаріату Уповноваженого за телефоном (044) 253-04-94.